

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 80 0 P 099898 20 Rev
Banjaluka, 26.10.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija: Senada Tice, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja I.P., sin R., iz K., koga zastupa punomoćnik D.P., advokat iz B., protiv tužene J.R., rođena P., kći S., iz B., Z., koju zastupa punomoćnik B.B., advokat iz B., radi utvrđenja posjeda, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 099898 19 Gž od 29.9.2020. godine, na sjednici održanoj 26.10.2021. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 099898 18 P od 19.3.2019. godine, odbačena je tužba u ovoj pravnoj stvari.

Rješenjem istog suda i isti broj od 30.4.2019. godine, obavezan je tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.200,00 KM.

Rješenjem Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 099898 19 Gž od 29.9.2020. godine, žalbe tužitelja su odbijene i prvostepena rješenja od 19.3.2019. godine i od 30.4.2019. godine potvrđena.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se revizija usvoji, osporeno rješenje ukine i predmet vrati na ponovno postupanje.

Tužena nije odgovorila na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Tužitelj je ovaj spor inicirao tužbom kojom je tražio donošenje presude kojom bi se utvrdilo da je on stekao pravo na upis posjeda nekretnina na parceli označenoj kao k.č. br. 1154/1 zvana N. čija je ukupna površina 7.280 m², upisana u pl. br. 108 k.o. K. i to sa dijelom od 4/5 i da se obaveže tužena da trpi upis navedenog posjeda. Takav zahtjev temelji na činjenici da je to pravo stekao na osnovu kupoprodajnog ugovora o kupovini te parcele koji je sa bratom tužiteljice, Ž.P. zaključio 1997. godine.

Tužena se, između ostalog, branila prigovorom presuđene stvari.

Uvidom u pravosnažnu presudu Osnovnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 020486 97 P od 08.12.2010. godine, donesena u predmetu u kojem je tužena iz ovog postupka bila tužiteljica, a tužitelj iz ovog postupka jedan od tuženih, utvrđeno je da je tom presudom dozvoljena dioba posjeda nekretnina, između ostalih, i parcele označene kao k.č. br. 1154/1 upisane u pl. 108 k.o. K. (koja je predmet i ovog spora) tako što će se tužiteljici (u ovom postupku tužena) izdvojiti pripadajući dio od 1/2 i predati u posjed i na slobodno raspolaganje što su tuženi, među kojima i tužitelj iz ovog postupka, dužni priznati i trpiti. Tužitelj (tada jedan od tuženih) se i u tom postupku branio isticanjem da mu pravo posjeda na predmetnoj parceli pripada po osnovu naprijed navedenog kupoprodajnog ugovora od 1997. godine, koji je zaključio sa Ž.P., koji je takođe bio tužen u tom postupku.

Kod takvog stanja stvari nisu pogriješili nižestepeni sudovi kada su zaključili da se radi o presuđenoj stvari, sljedom čega su pozivom na odredbu člana 67. stav 1. tačka 4) Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu: ZPP) tužbu odbacili.

Odluka drugostepenog suda (kojom je potvrdio prvostepeno rješenje) je pravilna i zakonita. Zasnovana je na činjenicama utvrđenim na osnovu materijalnih dokaza koji su provedeni pred prvostepenim sudom i koje, uostalom, nisu ni sporne među parničnim strankama (postojanje ranije parnice i sadržaj sudske odluke iz te parnice). Pravilno je utemeljena na relevantnim odredbama ZPP, koje regulišu institut presuđene stvari. Drugostepeni sud je (kao i prvostepeni) svoju odluku obrazložio jasnim i argumentovanim razlozima (član 191. stav 4. ZPP), dajući odgovore na sve relevantne žalbene prigovore (član 231. ZPP). Prema tome, ne stoje tvrdnje revidenta da su pri donošenju pobijane odluke povrijeđene odredbe parničnog postupka.

Sud u toku cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi da li je stvar pravosnažno presuđena, i ako utvrdi da je parnica pokrenuta o zahtjevu o kojem je već pravosnažno odlučeno, odbaciće tužbu (član 196. stav 2. ZPP).

Dvije su parnice u objektivnom i subjektivnom smislu identične ako je u objema istaknut sadržajno isti tužbeni zahtjev, ako se taj zahtjev temelji na istoj činjeničnoj osnovi i ako postoji identitet stranaka u istoj ili obrnutoj ulozi.

Imajući u vidu sadržaj tužbenog zahtjeva koji je stavljen u ovom postupku i sadržaj dijela zahtjeva o kojem je pravosnažno odlučeno u ranijem, naprijed opisanom, postupku - i po ocjeni ovog suda - nema sumnje da se radi o identičnim zahtjevima u ovoj i ranijoj parnici. Predmet spora u oba slučaja je pravo na posjed i na istoj nekretnini. Tužena je (kao tužiteljica) u ranijoj parnici tražila diobu posjeda sa pravom na 1/2 dijela predmetne parcele, a tužitelj u ovom postupku traži to isto pravo i na istoj nekretnini u dijelu od 4/5. Ne traži se sada utvrđenje prava svojine, kako neosnovano ističe revident. Tužitelj je istina, pokušao preinačiti tužbu u tom pravcu, obuhvatajući kao tuženog i Ž.P., ali takvo preinačenje nije dozvoljeno, pa takav zahtjev ne egzistira u ovoj parnici.

Poricanje osnovanosti tužbenog zahtjeva u ranijoj parnici i tužbeni zahtjev stavljen u ovom postupku tužitelj temelji na istom činjeničnom osnovu – tvrdnji da je spornu parcelu kupio od Ž.P., brata tužene, kupoprodajnim ugovorom od 1997. godine.

Nema sumnje da se radi o subjektivnom identitetu ranije završene i ove parnice. Radi se o istim strankama, samo u obrnutim ulogama. Pri tome nije od značaja (za utvrđenje identiteta stranaka) činjenica da su u ranijoj parnici učestvovali kao tužene i neke druge osobe. Samo da su se u ovoj parnici pojavili novi tužitelji ili novi tuženi onda se u odnosu na njih ne bi radilo o presuđenoj stvari.

Dakle, proizlazi iz izloženog, da je o sadržajno istom tužbenom zahtjevu (koji je stavljen i u ovom postupku), zasnovanom na istim činjenicama, već donesena pravosnažna presuda u postupku u kojem su učestvovali iste parnične stranke.

Kod naprijed navedenih razloga, ostali navodi revizije, koji se uglavnom svode na osporavanje kvaliteta presude iz ranijeg postupka, što nije relevantno za odluku u ovom sporu, jer se o predmetu o kome je pravosnažno odlučeno ne može ponovo raspravljati ni u postupku u kojoj je odluka donesena, ni u nekoj drugoj parnici, niti se ta pravosnažna presuda može preispitivati u ovom postupku – nisu od uticaja na ocjenu zakonitosti i pravilnosti pobijane odluke, slijedom čega je reviziju tužitelja valjalo odbiti, temeljem odredbe člana 248. ZPP u vezi sa članom 254. stav 1. i 4. istog Zakona.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić